

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

64. (68.) ÉVFOLYAM

1998. DECEMBER

No. 6 (313), Vol. 64, December 1998, USPS 178-560 3. SZÁM

Amit a karácsonyfa prédikál

Alig van olyan keresztyén otthon, sőt alig van olyan otthon, ahol szentestén ne állítanának karácsonyfát. Mintegy hozzátartozik a karácsonyest szépségeihez s hangulatához, bár már olyan megszokottá vált, hogy nem is tudjuk igazán a jelentőségét. Pedig a karácsonyfa nem karácsonyi dísz, "kellék", hanem inkább karácsonyesti prédikáció. Hallgassuk hát most együtt, mit is prédikál a karácsonyfa.

December 24-én, szentestén állítjuk és díszítjük fel a karácsonyfát. December 24-e

egyike a kevés napoknak az egész évben, amelyre a keresztyén naptár szerint két névnap is esik. Ádám és Éva névnapja, s ugyanakkor van Jézus Krisztus születésnapja. Egyszerre kell tehát a bibliai Ádámra és Évára (az első emberpárra) és Urunk születésére gondolnunk. Az ember —

Ádám — által jött erre a világra a bűn, mégpedig azért, hogy Ádám áthágta Isten tilalmát. Amit Ádám és utódai a bűnbeesés következtében elvesztettek, azt hozza vissza újra "a második Ádám", Jézus Krisztus. Így olvassuk ezt a Szentírásban: "Ahogyan egynek a vétké lett minden ember számára kárhozattá, úgy lett egynek az igazsága minden ember számára az élet megigazulásává" (Róma 5:18). És: "Mert ember

által van a halál, ember által van a halottak feltámadása is" (1Korinthus 5:21). A december 24-ére fölolvasásul szánt ősegyházi igehely a bűneset története volt. (Jó lenne ezt a gyakorlatot felújítanunk, amikor Isten mondanivalója tekintetében eléggé megüresedett a szenteste.)

Az is megszokott, hogy a karácsonyfára almát függesztünk. Miért éppen almát? Azért, mert ez is a bűneset és a karácsony belső összefüggésére utal. Ádám és Éva bűnbeesésének a története mindnyájunk képzeletében az alma képével társul, jöllehet a Bibliában egy szó sincs arról, hogy a tiltott gyümölcs alma lett volna. Az alma képe régi középkori szóképre nyúlik vissza: "Malum e molo", ami annyit jelent, hogy a rossz az almából származik. Így kapcsolódott az édenkerti történet és az alma. Régen szokás volt, hogy a karácsonyfára akasztott alma egyik oldala halvány, a másik oldala piros volt. A halvány oldal a halált, a piros pedig az Isten szeretetéből fakadó új életet jelképezte. Szokás volt az is, hogy a keresztyén családban annak a szobának a csukott ajtaja előtt, amelyben ott áll már a feldíszített karácsonyfa, felolvasták a bűneset történetét, majd ádventi éneket énekeltek. Akkor megnyílt az ajtó, és eléjük tárult a karácsonyfa.

Ma már nem tudjuk elképzelni a karácsonyt csillogó, díszes karácsonyfa nélkül. Pedig a karácsonyfa használata nem is túlságosan régi. Strassburgban állítottak hír szerint először karácsonyfát 1539 esztendejében. Más források szerint Luther Márton családjában ünnepelték először a karácsonyt karácsonyfa állításával. Hosszú évszázadok múltak, míg Németországban, majd világszerte elterjedt ez a szokás. A reformáció korából ránkmaradt egy fenyőfa-ének töredéke. Tartalma ez: Ó fenyőfa, ó fenyőfa, zölddek az ágaid; a nyár is és a tél is kedves idő számodra. Majd a fenyőfa szólal meg: Miért ne lennék zöld, mikor zöld lehetek; nincs ugyan anyám és apám, akik gondomat viseljék, de Isten szeretete az, amely megnövel és zölddé tesz, ezért vagyok karcsús és

magas. A fenyőfa legnagyobb méltatását magában a Szentírásban találjuk. Amikor az Úristen az Ő veszendő népének a megmenntését ígérte, Önmagáról ezt mondta: "Olyan vagyok mint a zöldelő fenyő" (Hóseás 14:9; Luther-szöveg). Aligha mondható el a fenyőfáról dicsőségesebb, mint ez a próféta szövege.

A túlevelek, melyek nemcsak nyáridőben zöldelnek, hanem télen is, ha hull a hó, az élet reménységét jelképezik. De erről beszél, prédikál a fenyőfa formája is.

A karácsonyfa felfelé keskenyedik, csúcsával Isten felé mutat. Ezért volt a régiak számára az örökzöld fenyő a reménység, az örökélet reménységének a szimbóluma. Minden egyes ágacska ugyanakkor a keresztet jelképezi. (A fenyőfa ágain keresztet képeznek az oldalhajtások.) Túlevelei pedig a töviskorona tuskéire emlékeztetnek; Jászol és Kereszt összetartozását így hirdeti a karácsonyfa.

Hóseás könyvének idézett helyén még ezt is olvassuk: "Tőlem származik a te gyümölcsöd". Az előbbi Hóseás idézettel együtt, helyesebben értelmezve ez tehát így hangzik: "Olyan vagyok, mint a zöldelő fenyő, hogy éretted gyümölcsöt is hozzak". Arról az áldozatról is beszél tehát a karácsonyfa, amelyet Isten az Ő népéért vállal és arról a gyümölcsről, amely ebből az áldozatból terem. S míg a világ világ, ennek a gyümölcsnek nem lesz vége. A természetben a fák tavasszal virágznak, ősszel gyümölcsöt hoznak, hideg télen pedig elszáradva állnak, elhullatva lombjaikat. A karácsonyfa azt a gondolatot akarja kifejezni, hogy az édenfájának egyszerre kell virágoznia s gyümölcsöznie is. Mégpedig minden időben.

A karácsonyfadíszek olyanok, mint a fán a gyümölcs és a virág. Legyen a karácsonyfa minél szebben feldíszítve.

A karácsonyfa egyik legszebb dísz a gyertyák fénye. Legtöbb helyen az a szokás, hogy szentestén, amikor körülállják a karácsonyfát, minden más fényt kioltanak és csak a karácsonyfa fényei égnek. Az ádventi koszorúk fényei is és a karácsonyfa gyertyák fényei is a sötétségben ragyognak. Csakhogy míg az ádventi koszorún először csak egy, majd kettő, három, végül négy gyertya vi-

Kedves Olvasóinknak örömmel teljes, áldott karácsonyi ünnepeket és kegyelemben gazdag, békés új esztendőt szeretettel kíván

— a Szerkesztőség és az AMEK tisztikara.

lágít, a karácsonyfán sok-sok gyertya fénye lángol. A néhány adventi égő gyertyától jutunk el a karácsonyfa sok csillogó fényéig. Az üdvösségtörténet útja ez, ahol az Ötöstamentumban fel-felragyogott egy-egy fény-sugár, a Messiás-várás reménysége, és az újtestamentumi beteljesedés ez, amikor eljött Jézus a világ Világossága.

A karácsonyfához tartoznak a csillogó, színes, tarka üveggömbök, arany-ezüstszerű diszkek is. A napkeleti bölcsek aranyat, ezüstöt, s tömjént vittek a bölcsőhöz. Mindent, ami szép, jó, s méltó a megszületett Üdvözítő lába elé rakjunk.

Sok családnál az is régi-régi szokás, hogy a fa csúcására a Krisztus születését meghirdető angyalképet, vagy a Betlehem fölött felragyogott csillagot tegyék. Itt találjuk az angyalhaj eredetének a magyarázatát is.

Színes papírláncot is szoktak a karácsonyfa díszítéséhez használni. Ezek a papírláncok azt hirdetik, hogyan szabadít meg Isten minket a szent esemény által, ami karácsony

éjszakáján történt, bűneinktől. Ez a szokás Spanyolországból származik. Az egykori spanyol főváros, Toledo egyik nagy templomán sok súlyos lánc csüng. Valamikor a mohamedánok láncolták meg ezekkel az elfogott keresztényeket. Sok, nehéz évi rabság után váltották ki

őket keresztényen fejedelmek és a szabadulás jeleként akasztották a rabok láncait a templomra. Minket is így akar Krisztus megszabadítani a bűn bilincseitől.

Íme, ilyen egyszerű és mégis biblikusan mélyértelmű a karácsonyfa prédikációja. Ne is legyen karácsonyfánk ezen a mostani karácsonyunkon pusztán kellék, "a gyermekeink öröme", hanem mindnyájunknak, Isten gyermekeinek öröme, hiszen a karácsonyfa valamennyiünknek örömhirt: evangéliumot hirdet.

-Gábor András

CARACASI ÉVFORDULÓ

A venezuelai Caracasban az evangélikus egyházközség magyar gyülekezete novemberben ünnepelte alakulásának 50. évfordulóját: 1948 óta szől vasárnapról vasárnapra az Ige magyarul ebben a délamerikai világ városban. A magyar gyülekezettel együtt ünnepelt az egyházközséget alkotó spanyol-, svéd-, német-, lett- s angolnyelvű gyülekezet is. A két vasárnapra kiterjedt ünnepségsorozaton az egyházközség egykori, jelenleg genfi nyugállományú lelkésze, dr. Pósfay György is résztvett. Ő annakidején magyarul, németül, svédül, s angolul szolgált a caracasi evangélikus hívek között. ev-hír

ENGEDJ BE!

ÁDVENTI MORZSÁK CSIKÁGÓBÓL

"A most érkező Jézus nem valami új Isten-gondolatot vezet be, hanem feltárja az ember számára az Istenhez való viszony új lehetőségét" (Zahrnt).

Szeretném folyamatosan ezt az új lehetőséget keresni. Lehetőséget keresni – csendben, de mégis szóval, talán kiáltással?

Engem ez az ideai adventi készülődés eléggé eközé a két érzés közé préselt. Az egyik a csendes keresés, a másik a zajos, figyelmeztető érkezés. Elképzelhetem a számárháton érkező, nagyon csendes Jézust, de ugyanúgy hozzágondolhatom a hozsannázó, ünneplő tömeget, amely aztán jóval később azzá a kíváncsiskodó, szörnyülködő, vagy éppen sirató sokasággá alakul át, amely Jézust a Golgotára vezeti.

De nem kívánok ennyire előreszaladni. Most csak a közeledésére szeretnék figyelni. Arra, ahogy Jézus közeledik. Arra, amire együtt figyelünk nagyon sokan, éljen bárhol is az ember. Éljen az ember Magyarországon, vagy az Erie-tó partján, vagy tanuljon éppen Csikágóban. Nem igazán nagy a különbség. Ha más szempontból nézem, akkor óriási, de valójában ugyanaz a várakozás itt is, ott is.

Észlelhetjük a változásokat magunk körül; ezt teszem én is nap mint nap, csikágói magyar diákként. Hiszen rengeteg élményben van részem, nagyon sok újat látok. Most már azt is tudom, hogy miért hívják ezt a várost "Windy City"-nek. Természetesen nem mindig könnyű. Nem mindig könnyű csendben lenni, nem mindig könnyű értékelni a szelet sem. Viszont, ha úgy nézem, ahogyan Jézus beszélt róla, akkor ez is figyelmeztethet az érkezésre, sőt a megérkezésre: "A szél arra fúj, amerre akar; hallok a zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy" (János 3:8). Nem tudom, de figyelek. Szeretem hallani a szél zúgását. Szeretem, ahogy Jézus közeledik. Azt, hogy újra és újra közeledik.

Csend és kiáltás. Szelidség és erőszak. Fény és sötétség. Ezt a kétoldalúságot szeretném ebben az adventben kiemelni.

Két éve történt. Adventben. Otthon, Magyarországon belmisszióban dolgozom, ami azt jelenti, hogy hetente egyszer lelkigondozást végzünk, bibliáorát tartunk a fogvartottaknak. Az egyik szerda délután, amikor a börtönben szokásos missziós foglalkozásunkra készülődtünk, imádsággal kezdtük el az alkalmat. Egy kicsi teremben voltunk, ahol vagy húszan fértünk el. Az imádság alatt egyszer csak egy kiáltást hallottunk a folyósóról, a következő két szót: "Engedj

be!" Nem tudjuk és már nem is fogjuk tudni, hogy ki volt az, talán nem is lényeges. Talán nem is fontos, hogy éppen melyik zárka ajtaján és ki dörömbölt.

Ez volt azonban az a pillanat, amikor fontossá lett ott és akkor arról beszélni, hogy jöhet az a Király szamarcsikó hátán is, de jöhet úgy is, hogy már többször kopogtat az ajtón, s még mindig nem vesszük észre, hogy már régóta ott áll az ajtó előtt. És zörget – aminek hangja van.

Ugye a börtön nem az a hely, ahová bárki is be akarna menni. Onnan mindenki ki akar jönni. De hiszem azt, hogy Jézus az, Aki oda is be akar menni. S itt nemcsak a bűntetést végrehajtó intézményekre gondolok, hanem sokkal inkább a saját magunk alkotta falakra, amelyek körülvesznek bennünket, hiszen akár mindannyian érezhetjük magunkat valaminek a foglyaként.

Ez az ideai adventi üzenet számomra. Az, hogy erre az érkező Jézusra figyeljek. S szeretném mindenkire rábízni azt, hogy ezt hogyan éli meg, hiszen nem kell ahhoz börtönben lenni, hogy tudjunk régi élményeket előkeresni. Kívánom, hogy legyen milyen élményeket előkeresni!

Amikor már meggyújtjuk az első gyertyát az adventi koszorún, aztán majd a másodikat, aztán a harmadikat, aztán a negyediket, hogy aztán együtt láthassuk meg a karácsonyi csillag fényét is! Akárhol is élünk benne a világban.

Mesterházy Balázs, ösztöndíjas ev. teológus a "Lutheran School of Theology at Chicago" lelkészképző intézetben.

Az Ige testté lett

Zengjen a hála, dicséret!

Értünk az Ige testté lett,

Hogy bűnös szívünk elérje,

Ő jött el a föld éjébe.

Éjszaka jött e világra Ő,

Mint e világ világa,

Ő, Ki úr ég és föld felett,

Értünk e földön szolgál lett.

Jött, hogy szeressen, szolgáljon,

Büntől, haláltól megváltson,

Új teremtséssé így váljunk,

Hálából Vele szolgáljunk.

Ím, a testté lett Igében

Mennyei Atyánk hív néven,

Zengjen a hála, dicséret!

Értünk az Ige testté lett.

-Naastepad Tamás

Menjünk el egészen Betlehemig!

Olvasd: János 1:1-14. Lukács 2:1-20.

Még folynak az előkészületek, még sűrűnk-forgunk, még mindig van elintézni való az utolsó pillanatokban. S ha úgy nézzük, Földünk továbbfordul tengelye körül, bajai, bánatai mintha ír nélkül maradnának, a pusztulás vagy pusztítás igényli áldozatait, ígéretek beváltatlanok, remények nem kecsgetők, hangos a kardsörtetés. Ha tovább nézünk, tulajdonképpen nincsenek reformok, megújulásról nincs szó, ernyedtek, sőt mintegy tehetetlenek a jövő felé feszülő erők, s aztán, régmúlt időkől halljuk a tülekedést, a népszámlálás parancsának való kelletlen engedelmesség sokféle panaszát, a helynelküli vendégfogadókból való elutasítást... és a nem-váró és nem-is-reménykedő világra mégis leereszkedik a csendes és szentséges éj.

Micsoda titka van, milyen sejtelmes az égi boltozat, melyben szokatlan fény kél, s ott, a poros betlehemi mező felett angyali szózat hangzik... más nem hallja, csak egyszerű pásztorok, s talán egyidőben messzi messzi keleti távolban jószok vagy bölcsek vagy királyok meglátnak egy ismeretlen csillagot az égen, amely hívja, készíti, unszolja őket, hogy útrakeljenek.

Szegények báránnyá, sajtocskává, kisködmönrel, aztán gazdagok arannyal, tömjénnel, mirhával, mind mind igyekeznek a számukra idegen, járatlan környezetben és körülményekben oda... nem palotába, nem bitorral takart királyi trónus elé, hanem oda, a betlehemi istállóba, a jászolhoz, hogy hódoljanak a Gyermekeknek.

“Az Ige testté lett!”

Mi pedig, akik arra áhítunk, hogy végre is megnyugodjék, szívünk, életünk, hogy annyi bajt és keservet váltson fel valami új kor, mi pedig szintén odazarándokolunk, hogy hitet tegyünk és bizonyosságot nyerjünk arról a mérhetetlen kegyelemről, mely Isten emberré lételetét adja hírül. Reá, erre a Kisdedre, erre az Istenfiúra bízhatunk mindent, hogy vezessen, hogy gyógyítson, hogy megbékéltessen, hogy szeressen, s hogy kienegesztelje irántunk az Atyát, nemcsak megbocsássa bűneinket, hanem el is vegye bűneink terhet mindörökre.

Csak halljuk meg, s halljuk-e az égi szózatot, a mennyek megnyilatkozását e teremtett, Isten által mindig szeretett világ felé, hogy megértsük az összefüggéseket, e teremtsnek alapvető rendjét, amely azon nyugszik, hogy Istenünk legyen a dicsőség. Ne más isteneké, ne bálványoké, ne aranyborjúké, ne kété, se nem élvezethajhászásé; egyedül, csak egyedül Istené legyen a dicső-

ség. Neki hódolni, Neki szolgálni, az Ő Nevében élni, Őrála tanúságot tenni, a talentumokkal Neki elszámolni, az elhívástól nem iszonyodni, visszahőkölni, vagy attól éppen elfordulni, hanem a felénk nyújtott, drága mentő kezét megfogni, s menni Vele az Ő nagyszerű életformáló elvei szerint a jövő és az örökkévalóság felé. Ezzel kezdődik.

Akkor majd békesség lesz a Földön, ember és ember, nép és nép között. Akkor majd elkotródik az igazságtalanság, a másikon való hatalmaskodás, a kihasználás és kizsákmányolás, a gyengék eltiprása, néprészlegek és országhatárok elbitorlása és elbitangolása. Akkor szent dolog lesz megint a házasság, férj-feleség készséggel alapít családot, a gyermek áldássá válik, új nemzedékek nőhetnek fel, ki-ki a maga integritásában, egyéniségében, s minden vonatkozásban tisztává lesz az erkölcs.

Mindez valahogy Betlehemben kezdődött, s ha a folyamat nem látszik előrehaladni, hanem inkább a visszajáráfordultnak tűnik. Talán nem hallgattuk jól és figyelmesen és odaadón azt a szózatot ott, mely Betlehemnek mezéjén zengett. Nem mertük Őt végig kísérni azon az úton, amely dicsőség mellett alázatot bizonyít, a gyengeség mellett erőt, a vereség ellenére győzelmet. Pedig a jászolra keresztet ányékoltak az istálló gerendái, azt a keresztet, mely megváltja az emberiséget. Olyan Istenfiú, Isten, a Betlehemben született, Aki az életet, a teremtet életet igenli, Aki utánamegy az egy eltévedt kis báránnyának, Aki örül a kereső asszonnyal a megtalált garason, Aki a tékozló fiú megtérésén, a vámszedők közötti vacsorákon mutatja meg megváltói mivoltát, s Aki majd az értetlen és megzavart Pilátus előtt királyként áll, és dicsőségét töviskoronája elviselésében, kereszthalálában, s majd feltámadásában teszi nyilvánvalóvá.

Amit próféták, angyalok, pásztorok, királyok, apostolok, s hívek bizonyonnyal hirdettek, azt Mária-hoz hasonlóan zárjuk szívünkbe mi is. Mert most van szükség a jóakarátú, s tegyük hozzá, a jóraigyekvő emberekre. Minden szózatnak, minden felhívásnak, minden hirdetésnek megvan a maga drámája, ahogy beleszólnak a helyzet valóságába. A romlásba, az elkorcsosulásba, az apátiába, a züllésbe, s az egymástól való elidegenedésbe. Márcsak rá se nézünk egymásra, elkerüljük a társalgás, az érintkezés alkalmait, s miről is tartanánk szóval egymást?! De tudunk acsarkodni, s ha úgy fordulnak az

idők, a világot is lángba tudjuk borítani. Hát legyen ebből elég!

Legyünk megnyílt fül, megnyílt értelem, megnyílt szív: Jön, ittvan a csendes és szentséges éj, mindenfelé, itt, ötvilágrészen szét-szórt, csonkahazában eszmélkedő, elorzott területeken nyomorított, idegen országokban küszködő magyarok felett is. Innen lépünk reménnyel, bizalommal, Istennek dicsőséget mondón, embernek szeretetet adón, a jövő felé. Erre bátorít, efelé irányít az angyal szava:

“Hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, Aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.”

—t—a

†D. DR. VAJTA VILMOS 1918–1998

Elhunyt október 21-én a svédországi Alingsasban D. dr. Vajta Vilmos ny. professzor, az Ev. Világszövetség teológiai osztályának, majd az EVSZ ökömenikus kutatóintézetének volt igazgatója, az EVSZ II. vatikáni zsinati képviselője, az Európai Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközösségének egykori elnöke, több teológiai könyv szerzője, stb. Elhunytát családjával, egyházával együtt gászoljuk, de Jézus Krisztus által a feltámadás reménységében. Nyugodjék békében!

A.M.E.K. TAGSÁG

“Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagságát olyan... magánszemélyek alkotják, akik a Konferencia hitvallási alapjával egyetértenek és a Konferenciában való tagságukat igénylik.”

Egyelőre csak lassan bővül az AMEK tagsága. Szívesen hívjuk hittestvéreinket, hogy a Konferenciában tagságot vállaljanak: így tölts be ez a szervezet rendeltetését, mint az északamerikai magyar evangélikusok szórványközössége. Az évi tagsági díj \$20 (US vagy kanadai), mely magában foglalja az *Erős Vár*-ra való előfizetést is. Csekket “tagság” vagy “membership” megjelöléssel a lap nevére és címére szíveskedjenek küldeni. Aki megújítja előfizetését 1999-re, gondolja meg, hogy nem lenne-e AMEK taggá. Aki pedig már előfizetett 1999-re és AMEK tag kíván lenni, szíveskedjék pótlólag beküldeni US\$14-t vagy CA\$10-t tagsága érvényesítésére.

Emlékeztetjük az AMEK tagokat, akiknek 1998-cal lejárt a tagságuk, hogy azt megújítani szíveskedjenek. A lap címszalagján a törzsszám utáni “M” betű jelzi az AMEK tagokat.

☐

HÁROM KARÁCSONYI GONDOLAT

(Róma 5:18-21)

1. Ott fénylik Ő, az új Nap.

Jézus mondja: Ha a benned lévő világosság sötétség, milyen hatalmas akkor a sötétség? A Jézus-nélküli élet reménytelensége származás és szívszorító. Jézus nélkül a sértést kénytelen vagyok visszaadni, az úttest visszaütni. Nincs más lehetőség előttem. Jézus nélkül a korszellem kényszerpályáján mozgok. Jézus nélkül kénytelen vagyok magamat elkábítani valamilyen hajsolt munkával, valamilyen pótcselekvéssel, szenvedélyfüggő állapottal. A Jézus-nélküli sötétben csak az anyagiak utáni hajtás lehetősége marad számomra és az ezzel együttjáró panaszarádat. Egyetlen ember bűne, a bűn prototípusa, a világosságtól tudatosan a sötétség felé forduló emberiség törvényszerű helyzete ez. Aki számára felragyogott az új Nap, fellélegzik, mert Isten az Ő különleges igazságával lenyúlt az emberért. Karácsony az igazságtalanságban, hazugságban, sötétségben élő ember fellélegzésének az ünnepe. Az a pillanat, amikor a szorult helyzetben valaki egérutat nyer, az a pillanat, amikor a vakon-született megpillantja a Napot.

2. A bűnös Földre jön.

Jézus engedelmeskedett Atyjának. Tehe-tett volna-e másként? Egészen biztosan. A megkísértés történetében a sátán három

KÜLÖNÖS GONDOK

Lapunk megjelenése idején tartja fennállásának 50. évfordulója alkalmából ünnepléses nagygyűlését az Egyházak Világtanácsa, a zimbabwei Hararében (a volt rodéziai Salisburyben). Előzetes jelzések szerint a "United Church of Canada" egyház és az USA-beli "United Church of Christ" egyház egyesült erővel lép fel a homoszexualitásnak a heteroszexualitással való egyenlő elismertetése céljából. Megjegyzendő, hogy Zimbabweban homoszexualis cselekmények 10 évi börtönnel is büntethetők. Muga-be Robert államelnök kijelentette, hogy az EVT nyugati dekadens felfogással fertőzi meg Afrikát. Mind ő, mind pedig az EVT-én belül több afrikai és ázsiai egyházi vezető, s maga az Ortodox Egyház élesen elítéli a homoszexualitást, bibliai hivatkozással. Ezért a kérdés a hivatalos tárgysorozatra nem is kerülhetett fel. Azonban a két UCC egyházat ez nem téríti el szándékuktól. pd

vonzó utat is felsorol Előtte: a gazdagság útját, a népszerűség útját, s a hatalom útját. Ha Jézus bármelyiknek is enged, Ádámhoz lesz hasonlóvá, akit hasonlókkal téveszt meg a kísértő. Ahhoz, hogy az engedetlen lett embert kiengesztelje, Istennek engedelmesnek kellett lennie, nemcsak az útja elején, hanem a kínos halálig. Krisztus utolsó megkísértése pedig az első háromnál együttvéve is nagyobb: "Szállj le a keresztről!" Hiábavaló lett volna minden eddigi engedelmissége, hogyha abban az utolsó nagyban elbukik. Egyetlen ember engedetlensége, az engedetlenség prototípusa öröklődik tovább és csak Jézusnak a halálig tartó engedelmissége oldhatja fel az átkot. Milyen félelmetes engedelmisség kellett ahhoz, hogy Jézus a bűnös Földön járkáljon, koszos istállóban szülessen, elviselje a ta-

nítványok értetlenségét, tehetetlenül álljon a farizeusok képmutatásával szemben. És ma is milyen önuralomra van szüksége Jézusnak, hogy veled és velem foglalkozzék.

3. Áldva áldd Megváltód irgalmát!

Vedd észre magad ember, hogy milyen mélyre süllyedtél! Valakinek meg hálnia ahhoz, hogy megmenekülj! Ezt a kegyelmet készen és ingyen kapjuk. Isten nem lett volna köteles minket megmenteni. Szeretből mégis megtette. Aki ezt a kegyelmet felfogja és elfogadja, már nem képes úgy élni, mint azelőtt; törvényszerűen megváltozik az élete. Mint az iránytű, ha erős mágneses mezőbe kerül és beáll a megfelelő irányba, aki Jézus erőterébe kerül, beáll az élete az örökélet irányába. Ez az erőter a kegyelem. Karácsonykor olyan elérhetővé válik ez a cél. Karácsonykor az egész emberiség fellett elsuhan ez a lehetőség és boldog, aki bele tud kapaszkodni a kegyelmesen felénk nyúló kézbe.

-Tamásné Molnár Éva ev. lelkész

VELÜNK AZ ISTEN!

"Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuelnek neveznek – ami azt jelenti: Velünk az Isten" (Máté 1:23).

Idén más szemmel nézem ádvent és karácsony közeledtét. Ezek mindeddig az év meghitt, békés ünnepi körébe tartoztak. Sajnos Texas államnak délnyugati része, ahol szolgálók, októberben árvíz áldozata lett. A szomszédos Cuero városkában nagy károk keletkeztek, rengeteg család hajléktalanná lett. Bennünket Yoakumban az mentett meg, hogy a városka dombon épült. Gyülekezetünk is részt vett a segélybegyűjtésében sok-sok jóakarató lélekkel együtt. Számítatlan élet tragikussá vált, amint családok otthona, vagyona, marhája, kocsija, mindene eltűnt a víz fürgetegében.

Ilyen szemmel látom az idei karácsonyt. Sok szegény, sóhajtó, sápitó lélek veszi majd körül a Kisdéd Jézuskát. Sokan érzik majd a hideg éjszakát, mint Ő hajdanán. Sokan vágyódnak majd biztonság után, mint annakidején a Szűz. És a világ minden táján emberek ezrei meg ezrei csatlakoznak ehhez a körhöz. Háborúk, természeti katasztrófák áldozatai ...

Karácsony ünnepén sokan biztosan a keresztfá tövében térdelnek majd, nem pedig a bölcső előtt adnak hálát Isten Fia születéséért. Mégis, karácsony nélkül nem lehet húsvét, és nagypéntek és húsvét nélkül nem

lenne értelme karácsonynak sem. Fájdalom az, mely Mária méhének gyümölcsét hozta világra, és fájdalom adja számunkra az örök élet ajándékát is.

Az idei karácsony számunkra annak a jellemben folyik le, hogy egymást krisztusi szeretettel hordozzuk a mélypontokon keresztül. Arra is fogjuk majd egymást emlékeztetni, hogy Jézus Krisztus IMMÁNUEL – Isten, Aki velünk van.

Fájdalmunkban, bánatunkban nem hagy egyedül, hanem segítőtársunkká lesz: megkínál meleg levestel, támogatja gyenge tagjainkat, velünk építi új hajlékunkat, bekötözi vérző sebeinket, meleg takaróval betakar és álomba ringat, elveszett kabátunkat kipótolja, kezünket sose engedi el. Embertársaink szemében, tetteikben látjuk Jézusunk gondviselő jelenlétét naponta, akkor is, ha a talaj eltűnik talpunk alól, akkor is, ha a világ árvizei sújtanak.

Ilyen Istenünk van. Aki jelen van velünk, ha karácsonyi, ha nagypénteki a hangulatunk. Velünk az Isten! Az Ő születésnapját várjuk újra, reménykedve, szorongva, vagy talán éppen ujjongva.

Így találd fel te is Jézusunkat e karácsony szent ünnepén!

Rigneyné Szántó Ildikó, a yoakumi Szentkereszt Evangélikus Gyülekezet másodlelkésze.

Amerikai figyelő

A nemzeti zászló minden állam büszke jelképe. Jelképezi a nemzet értékeit, kultúráját. Arra tesz nek esküt, háború idején e zászló alatt védik meg hazájukat. Bölcsőtől a sírig kíséri az embereket. Államférfiak, katonák koporsóját ezzel a zászlóval fedik le. Mindenütt a világon a legnagyobb tiszteletben tartják. Amerikában különösen nagyon népszerű a zászló. Középkorban, templomokban, tantermekben, hivatali szobákban, kórházakban, sportpályákon, mindenütt látható. "Flag Day" alkalmával (zászlótisztelt napján), június 14-én a lakóépületeken és család házakon szinte kivétel nélkül ott díszel a zászló.

Az iskolákban a tanítás azzal kezdődik, hogy a diákok a zászló felé fordulva, kezüket a szívükre téve mondják el a hűségfogadalmat. Hivatásos sportmérkőzések előtt is felhúzzák a zászlót, a játékosok és a közönség eléneklik a nemzeti himnuszot. Híres az a fénykép, amit 1945 februárjában készítettek, amikor amerikai tengerészek felhúzzák a zászlót a japánoktól elfoglalt Iwo Jima szigeten, a Suribachi-hegy csúcsán. Ez a kép azóta is számtalanszor szerepelt újságokban, könyvekben, szobrot is készítettek róla és még postabélyeget is.

Éppen ezért különös, hogy akad olyan, aki beomokolja, megszentelteleníti ezt a gyönyörű szimbólumot, arra hivatkozva, hogy ez hozzá tartozik a szólásszabadsághoz. Vannak, akik az állam vagy valamelyik vezetője elleni tiltakozásukat a zászló elégetésével fejezik ki. Ezek az esetek bíróság elé kerültek. 1989-ben a konzervatív jogászokból álló Legfelsőbb Bíróság 5:4 arányban úgy döntött, hogy a zászlóégetés megengedett, mert ez a szólásszabadság egyik megnyilvánulása.

A zászló védelme azóta is foglalkoztatja a kongresszust. A képviselőház ez év júniusában 310:114 arányban, tehát elsőprő többséggel olyan, az alkotmány módosítását célzó törvényjavaslatot szavazott meg, mely megtiltja a nemzeti zászló elégetését. Az alkotmány módosításhoz a kongresszus mindkét házában 2/3-os szavazati többség szükséges. A szenátus előtt már volt ez a javaslat 1995-ben, amikor azonban nem sikerült megszerezni ezt a többséget, mert a szavazati arány csupán 63:36 volt. Jelenleg Hatch Orrin utahi republikánus szenátor szerint még 6 szavazat hiányzik, hogy a javaslatot jóváhagyják. Ha ez megtörténik, még Clinton elnök aláírása és 38 állam megerősítése szükséges ahhoz, hogy törvénnyé, azaz az alkotmány részévé legyen.

A politikusok számára igen kényes állástfog-

IMÁDKOZZUNK!

Istenünk! Hálát adunk, hogy beteljesítetted prófétaid minden ígérését Betlehemben, Mária gyermekében. Add, hogy egyszerű pásztorokkal, angyalaid fényes seregével, s a teremtett világgal együtt dicsérszük Nevedet, mert békét hoztál a földre és jóakaratot tanúsítottál az ember iránt, a Te szent Fiad Jézus Krisztus által. Ámen.

alni. Ha ellenzi a javaslatot, könnyen rá mondják, hogy hazafiatal. Ha pártfogolja, akkor a szólásszabadság elnyomójának mondják. Abban mindannyian megegyeznek, hogy a zászló, mint nemzeti szimbólum, különleges védelmet érdemel. Canady republikánus képviselő szerint az emberek elmondhatják, amit a zászlóról gondolnak, de ez nem mehet odáig, hogy megszenteltelenítsék. A republikánus Crist Charlie szerint az amerikai zászló a szabadság látható jelképe, ezért megérdemli a védelmet. Nem szabad emiatt vitát folytatni, mert ez elsősorban érzelmi kérdés mindenki számára. Különösen a háborútviseltek, a veteránok, akik harcoltak, életüket kockáztatták Amerikáért, a szabadságért, vannak amellel, hogy a zászló megérdemelt megbecsülésben részesüljön.

Több képviselő, aki ellenezte a javaslatot, amikor felhívták figyelmüket választásokra, kijelentette, hogy sokat gondolkodott, s most már hajlandó támogatni a zászló védelmét szolgáló javaslatot. A javaslat ellenzői a szólásszabadságra, annak megsértésére hivatkoznak. Feingold Russell wisconsini demokrata szenátor elismerte, hogy "a javaslat ellenzése egyike a legnépszerűtlenebb politikai magatartásnak. De ha eltiltják a zászlóégetést, a szólásszabadság jogát csorbítják". Baldwin Fletcher egyetemi tanár a következőket mondta: "Nem szokatlan, hogy valamely új nemzet meghatározza szimbólumait és azokat törvénnyel védje. Dehát most már több mint 200 éve van itt szólásszabadság. Amikor az Egyesült Államok önálló nemzeté lett, legyen az jó, vagy rossz, döntöttünk a szólás-, vallás-, és sajtószabadság mellett. Kicsit furcsa lenne, ha a világ vezető állama nem tudná megvédeni ezeket az értékes hagyományokat azoktól az idiotáktól, akik zászlót égetnek". Ugyanakkor a többség véleménye ez: megengedni a zászló égetését azt jelenti hogy törvényesítjük az erőszakot és a bűnözést.

Nem vitás, hogy az ország lakosságának 80 százaléka a zászlóégetés törvényes megakadályozása mellett van. Tudják ezt a javaslatot ellenző törvényhozók is, hogy állásponztjuk népszerűtlen, különösen választások idején, s némelyik még hajlandó opportunistává lenni, szavazatok megszerzése érdekében. A legnagyobb baj az, hogy a fehér-házi botrány minden mást elhomályosít, minden nemzeti ideált beszennyez.

Magyarországon az angyalos címerrel díszített nemzeti zászlót mindenki tisztelte. Fel sem vetődött a gondolat, hogy tiszteletlenül, bántó szándékkal érintsék. Felváltotta a sarlós-kalapácsos címerrel ellátott háromszínű zászló, amiből az 1956-os szabadságharc idején kivágták a gyűlölt címet. Ez az ún. lyukas zászló lett a forradalom egyik jelképe. Kádárék már nem merték visszaállítani a kommunista zászlót, helyette az ún. Kossuth-címeres lett a hivatalos zászló vagy lobogó, de ez sem örvendett népszerűségnek. Megtörtént azonban a hatvanas években, amikor a Lánchidat Kossuth-címeres és vörös zászlókkal feldíszítették, az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek mégis inkább az összes vörös zászlót dobták a Dunába. Reméljük azonban, hogy a 1990-től rendszeresített koronás címerű zászló — kezdeti szélsőségesen botrányos, de elszigetelt megnyilvánulások után — egyre fokozottabban részesül az ország lakosságának tiszteletében.

—Sz.I., Florida

Hálásan köszönjük!

Késő tavasszal tizennégy északamerikai magyar újságot/lapot kértünk meg arra, hogy a mi lapunkat lehetőleg *gratis* "meghirdetni" szíveskedjenek. Célunk az volt, hogy további, szórványban élő magyar evangélikus személyeket vonhassunk be olvasótáborunkba, mivel őket gyülekezeti hálózat hiányában másképpen megtalálni nem tudjuk. Bizonyos eredmény nem is maradt el.

A felkért újságokból/lapokból hat volt szíves hirdetésünket egyszer vagy többször leközölni. Külön kiemeljük a *Californiai Magyarorságot*, mely azóta is minden héten hozza az *Erős Vár* kishirdetését. Megígértük, hogy a "meghirdetéseket" ebben a számban nyilvánosan köszönjük meg.

Tehát az alábbi lapoknak köszönjük meg, hogy lapunk kérését megértéssel fogadták és azt támogatták is:

Californiai Magyarorság. Főszerkesztő: Fényes Mária. Postacím: 207 S. Western Ave., Suite 201, Los Angeles, CA 90004.

Amerikai/Kanadai Magyarorság. Főszerkesztő: Vörösváry Istvánné. Postacím: 74 Advance Rd., Etobicoke, ON M8Z 2T9, Canada.

Amerikai Magyar Újság. Főszerkesztő: Soós József. Postacím: P.O. Box 7416, Baltimore, MD 21227.

Magyar Egyház. Főszerkesztő: Szabó István. Postacím: 464 Forest Ave., Paramus, NJ 07652.

Evangéliumi Hírnök. Főszerkesztő: Dr. Herjeczky Géza. Postacím: 1370 Michigan Blvd., Lincoln Park, MI 48146.

Egyesült Amerikai Magyarorság. Főszerkesztő: Dr. Szilassy Sándor. Postacím: 1940 N.E. 157th Terrace, North Miami Beach, FL 33162.

Meglehet, hogy egyik vagy másik a további nyolc újság/lap közül is hozta kishirdetésünket, mivel azonban értesítést, ill. támpéldányt azoktól nem kaptunk, hogy megtörtént-e, nem tudjuk. Ha igen, nekik is köszönetet mondunk. (Bernhardt Béla, szerk.)

KÖSZÖNET OTTHONRÓL

"Dénes Balázs és felesége (Bethlehem PA) Csikvándról származnak. Hazájuk és falujuk, nem kevésbé evangélikus gyülekezetük iránti szeretetük jeléül 700 dollárt adományoztak a csikvándi evangélikus gyülekezet orgonájának a felújítására. A munkálatok októberben megkezdődtek. A gyülekezet a felújított orgona felszentelésének az ünnepét jövő nyárra tervezi. Az evangélikus gyülekezet nevében ezúton mond hálás köszönetet a gyülekezet felügyelője és lelkésze. Isten áldása legyen az adakozókon és az adományon. Zámolyi Zoltán, s.k., felügyelő. Weltler Sándor, s.k., lelkész. Kelt Csikvándon, 1998. október 20-án."

KANADAI OLVASÓINKHOZ!

Gazdasági körülmények kényszerítettek arra, hogy lapunkra az előfizetési díjat évi 12 kanadai dollárban állapítsuk meg, azaz, amint mindig jeleztük, évi 8 US dollárban.

November elején kanadai valutában kiállított csekket csak dolláronként 62 centtel fizettek ki, ami máris alatta van az évi 8 US dolláros előfizetési díjnak (de reméljük, hogy javul a helyzet). Ennyire azonban szükségünk van, hogy a lapkiadás költségei megtérüljenek.

Kérjük így azt, hogy az 1999. évre szóló előfizetésüket — s netán az előfizetési hátralékokat is — eszerint szíveskedjenek beküldeni. 8 US dollárt vagy 12 kanadai dollárt előfizetésül 1999-re és ugyanennyit mindenegyes hátralékos évre is. Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagsági díja évi összege, amiben az előfizetés is benne van — évi 20 kanadai dollár — nem változik.

Szíves figyelmükért és megértésükért hálás köszönetet mond a *Szerkesztőség*.

ESEDÉKES AZ ELŐFIZETÉS!

Kedves Olvasóink! Szíveskedjenek megnézni a címszalagot. Ha azon az *Előfizetése lejárt!* emlékeztetőt találják, kérjük, küldjék be előfizetésüket 1999-re s amennyiben vonatkozik, hátralékos előfizetésüket is egyenltsék ki. Szerény kis lap az **“Erős Vár”**, mégis **68** éve igyekszik azon, hogy az Északamerikába szakadt magyar evangélikusokat közösségi kapcsolatban tartsa, az egyház ügyeiről tájékoztassa, s hitüket mélyítse. Tehát arra az igazán csekély előfizetési díjra nagyon szükség van, ha csak nyomda-, posta- és kezelési költségekkel számolunk. Sajnos nem mindenki fizet, de emiatt senkitől sem vonjuk meg a lapot. A lap szolgálata biztosítására azért kérünk még felülfizetéseket is. Különösen hálásak vagyunk adományokat beküldenek.

Az évi előfizetés (naptári évre) \$6.00, Kanadából US\$8.00, tengerentúlról légi-postán US\$15.00. Szerk.

Készségesen közvetítünk adományokat a felsőtiszavidéki (főleg kárpátaljai) árvízkarosultak megsegítésére. A pusztítás rendkívüli mértékű! Csekket, pénzesutalványt HUNGARIAN CONFERENCE névre és 1467 PARKHAVEN ROW, LAKEWOOD, OH 44107-4505 címre szíveskedjenek küldeni, a memovonalon “árvíz” megjelöléssel. ☑

Az egyház hírei otthonról

• Budapesten a “Fasorban” az öregdiákok rendezésében ún. Fasor-napon, október 3-án, továbbá a deákteri ev. templomban október 31-én országos jellegű ünnepélyen, majd november 7-én a gimnázium dísztermében tartott ünnepi kiállítás és jótékony célú hangverseny keretében, továbbá a diákok által a jelzett héten rendezett naponkénti sport- és kulturális események kapcsán emlékeztek meg a Budapesti Evangélikus Gimnázium (a Fasor) fennállásának 175. évfordulójáról.

• Gazdag Zsuzsannát és Lukovics Esztert Bp.–Fasorban, Kende Pétert (negyedik generációsként) Bp.–Angyalföldön, Smidéliusz Andrászt Bp.–Zuglóban, Veres Ravai Rékát Medgyesegyházán (a Déli Ev. Egyházkerületben) D. dr. Harmati Béla, továbbá Ernst Ceciliát, Lampért Gábort, s Szebik Károly Győrött (az Északi Egyházkerületben) D. Szebik Imre szentelte lelkésszé mint illetékes püspök.

• Veszprémben a templomszentelés 200., Vácott a 130., Magyarbólyon a 110., Bp.–Kelenföldön a 70., Miskolcon (Vasgyár) a 60., Edvén az 5., továbbá Vácott fennállásának 150. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

• Bp.–Józsefvárosban imatermet és szeretetotthont magába foglaló, immár negyvenéves épülete tetőtérében létesített 28 személyes diákotthonát, Szegeden kollégiummal kibővített ún. Luther-házát, Kötcsén felújított 200 éves templomát, Főton is felújított templomát, Budafokon új harangját vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

• Vadosfán Rác Dénes és Rácné Medgyaszai Enikő, Ikladon Babka László, Menciahely–Nagyvázsony–Szentantalfa–Zánkán Mohácsi Lajos az ev. gyülekezet új lelkésze.

• Káposzta Lajos soltvadkerti esperes-lelkész, püspökhelyettes a Magyar Köztársaság érdemrendje kiskeresztjével, Jancsó Kálmánét, a győri ev. gimnázium igazgatóját és Schulek Mátyást, a bp.–deákteri ev. gimnázium igazgatóját a Magyar Köztársaság érdemrendje aranykeresztjével tüntették ki.

• Budapesten új, 6 évfolyamos, magánjellegű protestáns gimnáziumot létesítenek Sylvester János néven, mely az 1999/2000-es tanévvel kezdi meg működését.

• A vajdasági magyar ev. esperességben való szolgálatra Szabadkán lelkésszé szentelte Makán Hargitát D. dr. Harmati Béla püspök, akivel együtt szolgált Dolinszky Árpád esperes és dr. Szabó Lajos egyetemi rektor.

• Piliscsában az “Evangélikusok Közössége az Evangéliumért” szervezet bibliaiskolát létesített, mely ezen az őszön kezdte meg

működését. Ebben két éves középszintű képzésben részesülnek a hallgatók bibliaismeretből, teológiai alapfogalmakból, egyháztörténelemből, stb. Az első tanfolyamnak negyven hallgatója van.

• A budapesti Ev. Hittudományi Egyetemen az 1998/1999-es tanévben 22 teológus, két hittanárjelölt, s 3 doktorandusz kezdte meg tanulmányait.

• 150 éve, 1848. március 25-én jelent meg a hazai ev. egyház első lapja hetilaplaként “Der evangelische Christ – ein Volksblatt (Az evangélikus keresztény – néptűjság)” néven. Bauhoffer György budavári ev. lelkész volt a szerkesztő-kiadója, a Magyar Királyi Egyetemi Nyomdában készült. Egyes szám ára 3 ezüstpénz volt. A 30. számmal (október 15-én jelent meg) a szabadságharc idején a haza szükséges védelme megokolásával a lap megszűnt.

• [London.] Pátkai Róbert ev. püspököt, az Angliai Evangélikus Egyház főpásztorát, az angliai magyar evangélikusok gondozóját Dr. Carey George canterbury érsek az anglikán Lambeth Konferencia részéről a Szent Ágoston Kereszttel tüntette ki, egyházépítő munkásságának elismeréseként.

• Meghalt dr. Lehel László ny. lelkész.

• A bp.–zuglói ev. templomban ünnepi Istentiszteleten, D. dr. Harmati Béla és D. Szebik Imre püspök együttes szolgálatával tizennyolc hitoktató (mind nő) nyert kibocsátást egyházi szolgálatra.

Jézus jött el!

*Szép karácsony ünnepén,
Csillagfényes estéjén
Jézus jött el s Vele a remény.*

*Sötét éjben fényözön
Pásztorokra ránköszön:
Jézus jött el s Vele az öröm.*

*Örömhírt hoz az ének,
Hogy az Ige testté lett.
Jézus jött el s Vele az élet.*

*Régen várt égi ország
Most végre eljött hozzánk.
Jézus jött el s Vele a jóság.*

*Harag, gyűlölet réme
Szívünket ne kísértse!
Jézus jött el s Vele a béke.*

*Legyen a szívünk hálás,
Töltse be az ujjongás:
Jézus jött el s Vele az áldás!*

—Madocsi Miklós

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a szeptember 22-e és november 20-a között vett többféle adományt:

• AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$60: Özv. Brachna Gáborné férje, Nt. D. Brachna Gábor, és leánya, Etel (Bonn Róbertné) emlékére (Fairview Park OH). **\$52:** Palotai László (Burnaby BC). **\$45:** N.N. külföldi előfizetésekre (Lakewood OH). **\$24:** Schroder Éva (Toronto ON), Varga Lajosné (Park Ridge IL). **\$20:** Bogád Gizella (Fairview Park OH). **\$4:** Lévius László (Niland CA). **\$2:** Ferencz Amália (Passaic NJ), Irsay Nandine (Los Angeles CA).

• AMEK TAGSÁGRA

1999: Gaydán Melinda (Fairview Park OH), dr. Gombocz István (Vermillion SD), Temesi István (Shaker Hts OH), Tomaj Gusztáv (Port Washington PA). **2000:** Mindszenty Bertalanne (Willowdale ON).

• EGYHÁZI SEGÉLYRE

\$30: Temesi István (Shaker Hts OH).

Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat Erős Vár névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi iskolauty és az ev. egyházi segélyszolgálat javára (felesben megosztva a magyarországi és az erdélyi magyar evangélikus egyház között) szívesen továbbít adományokat. Csekket vagy pénzesutalványt **Hungarian Conference—ELCA** névre s **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát (Aszód, Békéscsaba, Bonyhád, Deáktér, Fásor, Győr, Nyíregyháza, Orosháza) vagy a segélyszolgálatot ("Segély") megjelölni. Minden adományért előre is hálás köszönetet mondunk. ☐

ZÖKKENŐBEN

A tagegyházak állásfoglalása alapján az Evangélikus Világszövetség központi tanácsa júniusi ülésen jóváhagyta az evangélikus-katolikus közös nyilatkozatot a megigazulás tana tárgyában. Észert olyan meg egyezéstről volna szó, mely lehetővé teszi a XVI. századbeli kölcsös kiátkozások visszavonását. Az EVSZ határozat egyben elvárta fejezett ki, hogy a közös nyilatkozat ünnepélyes aláírása késő ősszel megtörténhetik. A közös bizottság által kidolgozott, nyilvánosságra bocsátott nyilatkozatot — ami feltételezhetően mind evangélikus, mind katolikus helyről előzetesen jóváhagytak — a Vatikán részéről fenntartással fogadták és egyes részleteit kifogásolták is, mondván, hogy még van jónéhány tisztázatlan kérdés. Ezzel persze a XVI. századbeli átkok ünnepélyes visszavonásának a hamaros eseménye is kérdésessé vált (a nyilatkozat őszre tervezett aláírását bizonytalan időre elha-

Karácsony közeledtén

*"Fordulj arccal a Nap felé.
úgy az árnyak mögéd hullanak."
A mondás Afrikából származik,
hol nálunknál bővebben süt a Nap,
a hús árnyék is kívánatosabb.
Közeleg karácsony.*

*Legsötétebb napjait tapossuk
mi ilyenkor az esztendőnek,
a nappalok rövidek és szürkék,
hacsak a hó nem szítál,
mit lesve várnak a gyermekeink.*

*Én most Krisztusra gondolok,
születésnapjára,
mit bizony jó későn tűztek ki
keresztyn őseink
helyébe Sol Invictus
pogány ünnepének,
hisz régtől tudták,
ki az Igazi Világosság!*

*Kin, bűn, éjsötét
azóta is körülvesz minket sűrűn,
fekete füstként fojtogat
szobánkban és a nagyvilágban.
Én most mégis
a sugárzó Jászolt ámulom,
a Kisded nap-szemébe nézek,
arccal a megnyílt égre,
ahol ilyentájt
csillaghímes ösvényeken
angyalok sétálnak...*

s lám: mögém hullnak az árnyak.

-Scholz László

lasztották). Ráadásul az sem egészen tiszta, hogy a közös nyilatkozat elfogadásának mi lesz az eredménye azzal, hogy "a XVI. századbeli kölcsönös kiátkozások már nem alkalmazhatók", mert ahogy egyesek olvasják, a Trenti Zsinat annakidején Lutherrel együtt minden evangélikust is kiátkozott az egyházból, míg az evangélikusok, magukat az egyházon belül tudva, csupán a tévtanításokat ítélték el. — Az EVSZ központi tanácsa a jelzett jóváhagyó határozatot a tagegyházak szavazatára alapította, melyek így oszlottak meg: 61 igen, 20 igen, de fenntartással, 3 nem, de fenntartással, 5 nem. A szavazatok (június 12-ig) a tagegyházak 72%-át jelzik. Iwi

**ÖRÜLJETEK AZ ÚRBAN
MINDENKOR! ISMÉT
MONDOM, ÖRÜLJETEK!
AZ ÚR KÖZEL!**

FILIPPI 4:4/5

HÍREK AFRIKÁBÓL

Minden jel arra mutat, hogy Etiópia jelenlegi kormánya visszaadja az ev. egyháztól a kommunista uralom idején elkobzott vagyont, ingatlanokat és egyebeket. —

A Nigériai Evangélikus Egyházban hozott szabály tiltja egyháztagnak, hogy titkos kultikus társaságokban is tagságot viseljenek. Akit rajtakapnak, azt kiközösítik az egyházból. —

Namibia három ev. egyháza között a legjobb kilátással folynak a tárgyalások az egyházak egyesülését célzóan. Az "apartheides" időkben egymással szembenállott egyházak közötti megbékélés felvetette az egység kérdését. A Namíbiai Ev. Egyház, a Namíbiai Német Ev. Egyház, s a Namíbiai Köztársaság Ev. Egyháza gyülekezetei között máris nagymérvű az együttműködés. Az ország lakosságának több mint hatvan százaléka evangélikus. Iwi

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: **Juhász-Shepherd Ferenc**
Templom és lelkézi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnap-i Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

Karácsonykor Urunk eljövételét ünnepeleljük. Ezt közel két évezrede tesszük. Mielőtt elhagytá volna földünket, azt ígérte, másodsorra is eljön. Mint ahogy első jövételének, úgy a másodiknak is jelei lesznek. Meglehet, hogy ez közelebb van hozzánk, mint gondolnánk. Világunk megoldhatatlannak tűnő problémáit mind annyi jel arra, hogy ezt a nagy kérdéskomplexumot csak Isten tudja megoldani. Akit elküld erre, ugyanaz lesz, mint Akit először elküldött. Nem ugyanúgy azonban! Nem lesz jászolbölcső, angyalok, mennyei zenekar, hanem ezeknek ellentéte: földindulások és hasonlók fogják jelezni azt, amit oly mélabúsan, szeliden jelzett ama csillag. Ő azonban ugyanaz lesz, Aki volt tegnap és ma és örökké: a világ Megváltója. Kegyelemteljes szent karácsony és boldog, áldásokban gazdag új esztendő kívánunk minden magyar testvérünknek. ● Ünnepi Istentiszteleteink: Advent négy vasárnapján de. 10 órakor, összevont angol-magyar Istentisztelet. December 24-én, szentesten este 8 órakor hagyományos gyertyafényes Istentisztelet angolul. December 25-én, karácsony ünnepén de. 10 órakor összevont angol-magyar istentisztelet úrvacsoraosztással. Január 3-án de. 10 órakor újévi, összevont angol-magyar Istentisztelet. ● Betegeink számára Úrvacsorát szolgál ki a lelképásztor. Hívjuk időben egyeztetés végett a 216-941-2212 telefonszámon. — JSF.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: **Tamásy Zoltán**

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Úrvacsoraosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepnapokon.

"Nem hallod az Úr csendes lépteit? Csodálatosan messze időkből jön, egyre közelebb hozzád, hogy találkozz Vele! Jön, jön egyre jön! Minden pillanatban és minden korban, minden nap és minden éjjel! Jön, jön, egyre jön! ..." (Rabindranath Tagore.) Szeretettel köszöntjük a lap olvasóit az adventi időszakban. ● Először is had nézzünk visszafelé és ezúton is megkö-

szönjük gyülekezetünk azon tagjainak munkáját, akik szolgálataikon keresztül segítettek abban, hogy ezévi bazárunk szépen sikerüljön. 140-en vettek részt ezen az alkalmon, jó volt együtt lenni, örömben és jókedvben.

● Hirdetjük alkalmainkat: **December 3-án** este 7 órai kezdettel nők számára tartunk bibliáorát. **December 6-án** az MHBK Borbála-ebédje lesz, melyet gyülekezetünk asszonyai készítenek. Az ebéd ára felnőtteknek \$15.00, gyermekeknek \$7.00. ● Ünnepi Istentiszteleteink: **December 24-én** este 11-kor angol nyelven, Úrvacsorával. **December 25-én** de. 10:45-kor magyar nyelven, Úrvacsorával. **December 26-án** de. 10:45-kor magyar nyelven, Úrvacsorával. **Január 1-én** de. 10:45-kor magyar nyelven. ● Minden kedves testvérünknek kívánunk boldog várakozási időszakot adventben. Karácsonykor érezzük át mindnyájan azt, hogy Földre jött közénk az Isten, mert szeret bennünket. Az új esztendőben mindannyian Bizzuk Újra Életünket Krisztusra, akkor boldogok leszünk. Úgy legyen! Szeretettel és imádsággal. — TZ&É.

* * *

TORONTOLelkész: **Bernhardt Béla főesperes**Beszolgáló lelkész: **Tamásné Molnár Éva**

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Felügyelő: Dr. Raschka László; tel.: (416) 783-6938. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

Istentiszteleteinkről: Karácsonyi Istentiszteletünket *december 27-én* tartjuk meg, úrvacsoraoasztással. A torontói magyar keresztyén egyházak ökumenikus Istentiszteletüket *január 17-én* tartják meg du. 4 órai kezdettel a vaughan-streeti református templomban. A gyülekezet 1999. évi rendes közgyűlését a *február 14-én* esedékes Istentiszteletünk után tartjuk. Ezekre a különleges alkalmakra és más Istentiszteleteinkre is szeretettel hívjuk hittelvéreinket és gyülekezetünk barátaikat. ● Megszomorodva osztozunk dr. Kőrös Jánosné, nőegyleti elnökünk gyászában: édesapja, Molnár József, ny. tanár szeptember 12-én 88 éves korában adta vissza nemes lelkét Teremtőjének. De osztozunk az Ige vizsgálatában is, mert Jézus mondja, "Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is él!" (János 11:25). ● Hírül adjuk, hogy egyházközségünk ny. püspökét, dr. Huras Williamot a waterlooi evangélikus szemináriumban róla elnevezett egyházművészeti és egyháztörténeti tanszék létesítésével tisztelték meg. Gratulálunk! Huras püspök úr szolgálatát "Bishop William D. Huras: A Ministry of Integrity" c. könyv foglalja össze. \$10-ért kapható. ● "Éz a Gyermekek - Jézus - csupán egyet akar: betölteni szívünket. Ha tehát a szív hitben kitáru, Jézust gyönyörűségnek találja. Azután felemelkedik a szív az Atyába, Ki kegyelméből Fiát adta. Megmagyarázhatatlan és elképzelhetetlen, hogy fér bele akkora kincs parányi szívünkbe. Meg-megújuló csodajel, melyből a szív boldog vigasztalást és rettenhetetlen békességet merít minden érhető nyomorúságban. Mi baja is eshetnék?! Ahol Jézus megszáll, ott meg is marad. A szív és a Gyermekek nem szakadnak el. Ezért üres szívvel kell a Gyermekek elé támi" (Luther). ● Legyen mindnyájunk karácsonya áldott és üjlesztendeje békés! — BB.

Előfizetés naptári évre az USA-ban \$6.00.

Kanadai címre és külföldre US\$8.00.

Külföldre légipostán US\$15.00.

"ERŐS VÁR"

P. O. BOX 770828

LAKEWOOD, OH 44107-0038

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA
1999. JANUÁR 15-ÉN

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

1999. JANUÁR

1. Jézus neve ünnepe – Új év napja**Filippi 2:9-13 – Lukács 2:21****2. 2Mózes 2:1-10 – 1Mózes 1:1-8**

KARÁCSONY U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: János 1:14**3. Efezus 1:3-6,15-18 – János 1:1-18****4. 2Korinthus 6:14-16 – 1Mózes 1:9-25****5. Zsidók 13:8-9b – 1Mózes 1:26-31**

6. VÍZKERESZT ÜNNEPE

Efezus 3:2-12 – Máté 2:1-12**7. 4Mózes 24:15-19 – 1Mózes 2:1-4a****8. 111. Zsoltár – 1Mózes 2:4b-17****9. Zakariás 8:20-23 – 1Mózes 2:18-25**

VÍZKERESZT U. 1. VASÁRNAP

Heti ige: Róma 8:14**10. Ap.Csel. 10:34-38 – Máté 3:13-17****11. Jozsué 3:5-11 – 1Mózes 3:1-13****12. Márk 1:1-8 – 1Mózes 3:14-24****13. János 3:22-30 – 1Mózes 4:1-16****14. Kolossé 2:3-10 – 1Mózes 4:17-26****15. 1Korinthus 1:26-31 – 1Mózes 6:5-22****16. János 5:19-24 – 1Mózes 7:11-24***AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT KEZDETE*

VÍZKERESZT U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: János 1:17**17. 1Korinthus 1:1-9 – János 1:29-41****18. Márk 2:18-22 – 1Mózes 8:1-12****19. Márk 3:1-6 – 1Mózes 8:13-22****20. Jeremiás 17:13-17 – 1Mózes 9:1-17****21. 5Mózes 4:5-13 – 1Mózes 11:1-9****22. 1Korinthus 2:1-5 – 1Mózes 12:1-9****23. Zsidók 12:12-15a – 1Mózes 12:10-20**

VÍZKERESZT U. 3. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 13:29**24. 1Korinthus 1:10-17 – Máté 4:12-23***AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT VÉGE***25. Ézsaiás 19:19-25 – 1Mózes 13:1-18****26. Ap.Csel. 10:21-25 – 1Mózes 14:1-16****27. János 4:5-14 – 1Mózes 14:17-24****28. János 4:27-42 – 1Mózes 15:1-21****29. Lukács 4:22-30 – 1Mózes 16:1-16****30. Ézsaiás 45:18-25 – 1Mózes 17:1-14**

VÍZKERESZT U. 4. VASÁRNAP

Heti ige: Dániel 9:18**31. 1Korinthus 1:26-31 – Máté 5:1-12**

1999. FEBRUÁR

1. 1Sám. 15:35b-16:13 – 1Móz. 18:1-33**2. Jézus bemutatása a templomban***Zsidók 2:14-18 – Lukács 2:22-40***3. Jeremiás 9:22-23 – 1Mózes 19:1-14****4. 1Korinthus 3:5-10 – 1Mózes 19:15-19****5. Malakiás 3:13-20a – 1Mózes 21:1-21****6. Lukács 17:7-10 – 1Mózes 22:1-19**

VÍZKERESZT U. 5. VASÁRNAP

Heti ige: Zsidók 3:15**7. 1Korinthus 2:1-5 – Máté 5:13-20****8. 5Mózes 32:44-47 – Róma 1:1-7****9. Márk 11:15-19 – Róma 1:8-15****10. Márk 6:1-6 – Róma 1:16-17****11. Márk 4:26-29 – Róma 1:18-32****12. 2Korinthus 12:1-10 – Róma 2:1-16****13. Zsidók 6:4-8 – Róma 2:17-29**

VÍZKERESZT U. UTOLSÓ VAS.

URUNK SZÍNEVÁLTÓZÁSA**Heti ige: Ézsaiás 60:2****14. 2Péter 1:16-21 – Máté 17:1-9****15. Lukács 1:13:31-33 – Róma 3:1-8****16. Lukács 10:38-42 – Róma 3:9-20**

17. HAMVAZÓSZERDA/BŐJTKEZD.

Joel 2:12-19 – Máté 6:1-6,16-21**18. Zsoltár 51:1-13 – Róma 3:21-31****19. 2Korinthus 7:8-13a – Róma 4:1-12****20. Dániel 5:1-30 – Róma 4:13-25**

BŐJT 1. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 91:15**21. Róma 5:12-19 – Máté 4:1-11****22. 5Mózes 8:11-18a – Róma 5:1-5****23. Jób 1:1-22 – Róma 5:6-11**

24. Mátyás apostol emléknapja

Ap.Csel. 1:15-26 – Lukács 6:12-16**25. Márk 14:17-26 – Róma 5:12-21****26. Lukács 22:31-34 – Róma 6:1-23****27. Zsidók 2:10-18 – Róma 7:1-6**

BŐJT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 25:6**28. Róma 4:1-5,13-17 – János 4:5-26**

-[L&LBW]

ERŐS VÁR
P O BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038
RETURN SERVICE REQUESTED

PERIODICALS POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?